

čan, spreman pomoći, prijeko potreban, nedokučiv, neistraživ, vjeran do smrti, vjeran preko groba. Takvog prijatelja svatko razuman poželio bi imati za svojega. Kada se u čitatelju pobudi želja da bude prijatelj takvog Prijatelja, dolazimo do drugoga dijela knjige, u kojemu se čitatelja vodi da pobudi iste osjećaje koje je prepoznao kao one koje Krist gaji prema njemu, i da Mu uzvрати. Čitatelj je pozvan promatrati bol svojega Prijatelja zbog duhovne sljepoće ljudi, zbog nehaja za svoje spasenje, zbog mržnje svijeta, obeščaćivanja Boga, okorjelosti grješnika, malene gorljivosti njegovih prijatelja. Dolazimo tako do onoga vida pobožnosti Srcu Isusovu koji nazivamo naknadničkim: svjesni svega onoga što Krist čini za nas osobno, ali i za cijeli svijet, te svjesni činjenice da mnogi ne prepoznaju njegovu ljubav, želimo svojem Prijatelju na nama svojstven način »nadoknaditi« ljubav.

Gotovo nepravedno se pobožnost Srcu Isusovu stavlja po strani kao izraz pretjeranoga devocionizma i duhovnoga individualizma, koja svojim prakticiranjem odvlači od istinskoga zajedništva u bogoštovlju Crkve. Međutim, prava pobožnost Srcu Isusovu trebala bi pridonijeti upravo suprotnome. Povijesno gledano, Blagdan Srca Isusova u javno bogoštovlje čitave Crkve uveo se ne tako davne 1856. godine. No svijest o važnosti Srca Isusova seže do početaka Crkve, do onoga trenutka kada je Četvrti Evanđelist uočio da su iz Kristova probodenoga boka na križu potekli krv i voda. Od tada pa do danas crkveni pisci nisu prestali u tom probodenom boku promatrati postanak Crkve i njezinih sakramenata. Jasno je da je probodeni Kristov bok samo simbol onog njegova unutarnjeg predanja, kojim je svoj vlastiti život predao za one koje je ljubio do krajnje granice svoje ljudske egzistencije, do smrti. Onaj koji ispravno časti božansku ljubav koja nam se očitovala u Kristovu vazmenom otajstvu — njegovoj muc, smrti i uskrsnuću — po pobožnosti

Srcu Isusovu bit će još dublje uvedeno to otajstvo, i na taj način će, ne samo njegova pobožnost nego i čitava egzistencija, biti uvedena u život Crkve u svim njezinim dimenzijama. »Bitnost i smisao čašćenja božanskog Srca Isusova sastoji se u tome, da nas s Isusom uvijek sve tješnje i srdačnije sjedinjuje i da iz Njega crpimo uvijek sve izobilniju snagu za proizvođenje dobrih plodova« (str 23).

Knjiga »Naš najbolji prijatelj«, premda nastala na temelju izvornika starog gotovo jedno stoljeće, nudi nam vječnu istinu koja nikada ne zastarijeva: »Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca da nijedan koji u njega vjeruje ne propadne, nego da ima život vječni« (Iv 3, 16). Pobožnost Srcu Isusovu uvodi nas upravo u središte te božanske ljubavi.

Danijel Koraca

Mirko Nikolić, *Nedjeljni susreti B*, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb, 2011, 207 str.

Pisac knjige *Nedjeljni susreti* — B, p. M. Nikolić, svojim stilom nastavlja komentirati evanđelja koja se čitaju u godini B, uglavnom uzeta iz Evanđelja po sv. Marku. Cilj je jasan: čitatelj treba što bolje doživjeti nedjelju, Božja riječ treba pokrenuti njegovo srce i učiniti ga radošnjim svakoga Dana Gospodnjeg.

Lakoća čitanja ovih tekstova, bolje reći meditativnost, u tome je što pisac ne temelji svoje pisanje na egzezezi odnosno na tumačenju pojedinih riječi, što može biti zanimljivo, ali i zamorno. Također, ne razvija teološku misao koja može biti poučna, ali i učiniti čitanje napornim i teškim. Ovakvim stilom želi pomoći čitatelju da se susretne s Bogom. S tim mu ciljem pokazuje smjer ili put kojim bi mogao krenuti, a onda ostavlja slobodu hoda koja njemu odgovara. Tako čitatelj u svojoj molitvi sam komunicira sa svojim Stvoriteljem i Stvoritelj sa svojim stvorenjem, kako piše sv. Igna-

cije Loyolski u uputama osobi koja meditira.

U naslovu knjige dva su pojma posebna i znakovita: *nedjelja* i *susret*. Nedjelja je važan dan u tjednu. Vjernici toga dana pohađaju svetu misu. To je poseban susret s Gospodinom i drugim vjernicima. Također, obitelj se nastoji naći oko zajedničkoga stola, susresti se u svojoj kući, svome stanu, na svome ognjištu. Ta dva susreta posebno su važna za cijelu obitelj i za svakog pojedinca. Susret kod stola Gospodnjega u crkvi i susret kod stola blagovanja u domu čine taj dan u tjednu značajnim i unose u njega posebno ozračje kojeg nema u druge dane. Za oba ova susreta nastojimo se pripremiti. Kao što otac i majka najviše doprinose ozračju u kojem bi susret kod stola bio ugodan i dobar, tako i autor ove knjižice nastoji pomoći svakome tko želi da i njegov susret s Bogom bude ugodan i dobar, poseban.

Zadržao se samo na tekstu koji je zapisan u Evanđelju i ne piše ništa o drugim dvama tekstovima koji se također čitaju za vrijeme sv. mise. Možda je to učinio kako bi sve bilo jednostavnije i lakše. Možda kani napisati sličan priručnik o drugim tekstovima, dvama čitanjima i psalmu. Svakako, s njima bi se dobila cjelina Božje riječi koja se nedjeljom naviješta.

Knjižica doista želi pomoći da se istinski susretnemo s Božjom riječi, da s njom molimo i nad njom meditiramo. Može pomoći i u pripremi za nedjeljnu propovijed. Pisac nam ovom knjižicom želi pomoći steći iskustvo živoga Boga koji je prisutan među nama, od vremena došašća pa do svetkovine Krista Kralja. Čitajući ove tekstove i meditirajući ih, pratimo Isusa na njegovu putu, kako to sv. Marko živopisno prikazuje. Evanđelja su uglavnom donesena u cjelini, kakva se nedjeljom i blagdanima čitaju na sv. misi, uz, katkad, neznatna kraćenja.

U svakome odlomku Evanđelja prepoznajemo temeljnu misao te pisac potiče da molimo za milost koja nam je

potrebna i koju nam Gospodin može udijeliti. Tek kada doživimo Gospodina u njegovoj riječi i prepoznamo ga dok nam govori, možemo ga doživjeti i prepoznati i u lomljenju kruha. Ova nam knjižica želi pomoći da ga prepoznamo u riječi, a potom i u pretvorbi i pričesti.

Josip Jurak

S. Marija od Presvetog Srca Anka Petričević, *Riječ — izvor života (Filozofsko-teološke studije, eseji i meditacije)*, Symposion, Split, 2011, 232 str.

Riječ ima moć preobražavati ljudski život, unositi u njega radost, slobodu i mir, ali s druge strane i tugu, robovanje i uznemirenost. Ona može izgrađujuće djelovati na pojedinca i društvo, ali i razarajuće. O pozitivnoj dimenziji riječi, u kojoj ona postaje izvorom vječnoga blaženstva i metafora Jedinorođene Riječi, progovara u svojoj zbirci filozofsko-teoloških studija, eseja i meditacija naslovljenoj *Riječ — izvor života* priznata autorica na području poetske, dramske, filozofsko-teološke i duhovne literaturе, klarisa s. Marija od Presvetog Srca Anka Petričević.

Knjiga je podijeljena u tri dijela koji sadrže studije, eseje i meditacije napisane i objavljene u različitim publikacijama i vremenskim razdobljima. U prvo me dijelu nalaze se četiri rasprave objavljene u uglednim zbornicima. Prva od njih, naslovljena *Put u dinamizam božanskoga života*, govori nam o razmatranju o mističnome životu, o Ljubavi, o raznolikim spoznajama Boga, putovima i načinima ostvarivanja dobra, o mističnome sjedinjenju duše s Bogom. U ovoj raspravi razmatra se o spoznaji Apsolutnoga Bića, ukazuje se na nesavršenost i ograničenost ljudskoga razuma koji vlastitom snagom ne može spoznati to Biće, ali uspijeva u tome motrenjem i gonetanjem božanske mudrosti.

Druga studija *Sloboda u službi Ljubavi*, koja je objavljena u čast p. Rudolfa